

ЗАТВЕРДЖУЮ

**Проректор з наукової роботи
та інноваційної діяльності
Національного університету біоресурсів
і природокористування України
доктор сільськогосподарських наук,
професор**

Оксана ТОНХА
2026 р.

« 24 » 02

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації

Лю Ціна

на тему: **«Формування естетичної компетентності студентів університетів
у процесі вивчення фахових дисциплін»,**

поданої на здобуття ступеня доктора філософії
зі спеціальності **011 «Освітні, педагогічні науки»**
галузі знань **01 «Освіта/Педагогіка»**

Витяг із протоколу №1 фахового семінару кафедри педагогіки гуманітарно-педагогічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України від «11» лютого 2026 року.

Присутні:

Члени наукової ради гуманітарно-педагогічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України: В. І. Мірошніченко, професор кафедри педагогіки, доктор педагогічних наук, професор, гарант освітньо-наукової програми «Освітні, педагогічні науки»; голова фахового семінару, експертка; С. М. Амеліна, завідувач кафедри іноземної філології і перекладу, доктор педагогічних наук, професор, гарант освітньо-наукової програми «Професійна освіта»; І. М. Буцик, заступник декана гуманітарно-педагогічного факультету, професор кафедри педагогіки, доктор педагогічних наук, професор; О. В. Васюк, професор кафедри педагогіки, доктор педагогічних наук, професор, науковий керівник; Н. І. Гречаник, професор кафедри управління та освітніх технологій, доктор педагогічних наук, професор, експертка; І. І. Демченко, професор кафедри соціальної роботи та реабілітації, доктор педагогічних наук, професор; О. В. Кучай, професор кафедри педагогіки, доктор педагогічних наук, професор; І. І. Осадченко, професор кафедри соціальної роботи та реабілітації, доктор педагогічних наук, професор; Р. В. Сопівник, професор кафедри педагогіки, доктор педагогічних наук, професор, Р. О. Тарасенко, професор кафедри соціальної роботи та реабілітації, доктор педагогічних наук, професор; С. В. Толочко, головний науковий співробітник відділу позашкільної освіти Інституту проблем виховання Національної академії педагогічних наук України, доктор педагогічних наук, професор; Л. М. Чередник, в. о. завідувача кафедри педагогіки, кандидат педагогічних наук, доцент; А. П. Чичук, професор кафедри педагогіки, психології, початкової, дошкільної освіти та управління закладами освіти Закарпатського угорського університету імені Ференца Ракоці II, доктор педагогічних наук, професор; І. Ф. Шумілова, професор кафедри управління та освітніх технологій, доктор педагогічних наук, професор; С. В. Яшник, професор кафедри психології, доктор педагогічних наук, доцент.

Інші присутні на засіданні наукової ради гуманітарно-педагогічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України: Лю Цін, здобувач ступеня доктора філософії.

Порядок денний: обговорення основних наукових результатів дисертації **Лю Ціна** на тему: «**Формування естетичної компетентності студентів університетів у процесі вивчення фахових дисциплін**», поданої на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки» галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка».

Тему дисертації затверджено вченою радою гуманітарно-педагогічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України (протокол № 5 від 12 грудня 2022 року).

Дисертацію виконано на кафедрі педагогіки гуманітарно-педагогічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України.

Науковий керівник: доктор педагогічних наук, професор **Васюк Оксана Вікторівна**, професор кафедри педагогіки Національного університету біоресурсів і природо-користування України.

Слухали: доповідь здобувача Лю Ціна про основні положення дисертації. У дисертації уточнено понятійно-категоріальний апарат дослідження, а саме сутність понять «естетична компетентність», «естетична компетентність студентів університетів», «формування естетичної компетентності студентів університетів»; схарактеризовано структуру естетичної компетентності студентів університетів; описано принципи естетичної компетентності та обґрунтовано педагогічні умови її формування в майбутніх бакалаврів з професійної освіти в процесі вивчення фахових дисциплін; розроблено модель формування естетичної компетентності та конкретизовано критерії, показники, схарактеризовано рівні естетичної компетентності майбутніх бакалаврів з професійної освіти в процесі вивчення фахових дисциплін; розроблено методику формування естетичної компетентності майбутніх бакалаврів з професійної освіти в процесі вивчення фахових дисциплін та експериментально перевірено її ефективність.

Здобувачу було поставлено 9 запитань, на які він надав обґрунтовані відповіді та пояснення.

Виступили:

Науковий керівник – доктор педагогічних наук, професор О. В. Васюк зазначила, що у процесі підготовки дисертації та виконання індивідуального плану наукової роботи Лю Цін проявив себе як працьовитий і відповідальний дослідник, здатний до вирішення складних наукових завдань, професійного самовдосконалення й розвитку. Він володіє методами наукових досліджень й адекватно застосовує їх у своєму дослідженні. За період навчання Лю Цін здобув необхідні теоретичні знання, уміння, навички та інші компетентності, достатні для продукування нових ідей, розв'язання комплексних завдань у галузі педагогіки та дослідницько-інноваційної діяльності. Здобувач оволодів методологією наукової діяльності, що дозволило йому успішно реалізувати свої наміри щодо власного наукового дослідження, результати якого мають новизну, теоретичне та практичне значення.

Експерти:

Гречаник Н. І., доктор педагогічних наук, професор, акцентувала увагу на актуальності теми дослідження, його науковій новизні, відзначила його теоретичне та практичне значення. Експертка зазначила, що в роботі логічно поєднано сучасні методологічні підходи, що дало змогу всебічно розкрити процес формування естетичної компетентності студентів університетів у процесі вивчення фахових дисциплін, коректно окреслено науковий апарат дисертації, узагальнено наукові підходи до структурування естетичної компетентності, методично виважено представлено модель формування естетичної компетентності. Розроблену методику формування естетичної компетентності представлено різноманітними формами організації освітньої діяльності, зокрема проблемними та інтерактивними лекціями, міждисциплінарними заняттями, практикумами, рольовими та діловими іграми, творчими проєктами, гостьовими майстер-класами, рефлексивними завданнями, що сприяють активізації пізнавальної, емоційно-ціннісної

та творчої сфер особистості здобувачів освіти. На основі аналізу дисертації експерткою запропоновано дати їй загальну позитивну оцінку, як такій, що відповідає вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 року, та рекомендувати дисертацію для подання до розгляду та захисту у разовій спеціалізованій вченій раді на здобуття доктора філософії зі спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки» галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка».

Мірошніченко В. І., доктор педагогічних наук, професор, акцентувала увагу на обґрунтованості наукових положень і висновків. Експертка зазначила, що здобувачем уточнено зміст сутності поняття «естетична компетентність студентів університетів», обґрунтовано домінуючі педагогічні умови формування естетичної компетентності майбутніх педагогів, розроблено та експериментально перевірено методику формування естетичної компетентності майбутніх бакалаврів з професійної освіти в процесі вивчення фахових дисциплін. На основі аналізу дисертації експерткою запропоновано дати їй загальну позитивну оцінку, як такій, що відповідає вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 року, та рекомендувати дисертацію для подання до розгляду та захисту у разовій спеціалізованій вченій раді на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки» галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка».

В обговоренні результатів дисертації взяли участь: О. В. Кучай, доктор педагогічних наук, професор; І. І. Демченко, доктор педагогічних наук, професор; І. Ф. Шумілова, доктор педагогічних наук, професор; Буцик І. М., доктор педагогічних наук, професор.

Виступаючи зазначили, що здобувачем виконано дисертацію на актуальну тему, робота містить значну кількість нових наукових даних, має наукову новизну, актуальність, важливе теоретичне та практичне значення, відповідає вимогам наказу Міністерства освіти і науки України № 40 від 12 січня 2017 року «Про затвердження вимог до оформлення дисертації», Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 року.

Було підтримано пропозицію експертки щодо рекомендації дисертації Лю Ціна для подання до розгляду та захисту у разовій спеціалізованій вченій раді на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки» галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка».

Постановили: заслухавши та обговоривши дисертацію Лю Ціна на тему: «**Формування естетичної компетентності студентів університетів у процесі вивчення фахових дисциплін**», члени фахового семінару кафедри педагогіки гуманітарно-педагогічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України ухвалили:

1. Актуальність теми дисертації. У сучасному ландшафті вищої освіти формування професійної компетентності студентів більше не обмежується здобуттям спеціалізованих знань і технічних навичок. Усе частіше від університетів очікується виховання цілісних особистостей, чий інтелектуальний, етичний та естетичний розвиток забезпечує паралельно з високими професійними стандартами здатність творчо взаємодіяти зі складними культурними й соціальними викликами ХХІ ст. У цьому контексті інтеграція естетики в освітній процес набула особливого значення. Естетична компетентність, яка охоплює

чутливість до краси, здатність до ціннісного судження та здатність інтерпретувати та створювати сенс через художні й культурні форми, відіграє ключову роль у формуванні професійної ідентичності та світогляду студента. Незважаючи на зростаюче визнання актуальності естетичної освіти, її систематичне включення до навчальних програм вищої освіти залишається проблемою. Традиційне домінування інструментальних підходів до навчання часто маргіналізує естетичний вимір, розглядаючи його як допоміжний, а не основний компонент професійного розвитку. Отож існує нагальна потреба в концептуальних і методологічних основах, які можуть гармонізувати професійну підготовку з розвитком естетичної свідомості.

Формування естетичної компетентності в студентів закладів вищої освіти через вивчення фахових дисциплін покликане створити культурно освічену та творчу молодь, здатну до аналізу, розуміння й цінування розмаїття мистецьких витворів і культурних усталених правил. Реалізування означеного підходу до навчально-пізнавальної діяльності забезпечує в здобувачів освіти прийняття себе як активного учасника культурного життя та спрямоване на їхній особистісний розвиток, формування креативності й фахової компетентності.

2. Зв'язок теми дисертації з державними програмами, науковими напрямами Університету та кафедри. Дослідження виконано в межах науково-дослідної роботи кафедри педагогіки Національного університету біоресурсів і природокористування України «Теоретико-методичні основи навчально-виховної роботи у природоохоронних та аграрних вищих навчальних закладах» (номер державної реєстрації 0115U003561).

3. Особистий внесок здобувача в отриманні наукових результатів та вирішенні конкретного наукового завдання. Особистий внесок здобувача у наукових працях, написаних у співавторстві, полягає у аналізі психолого-педагогічних наукових першоджерел та їх узагальненні щодо формування естетичної компетентності у студентів закладів вищої освіти України; використання інформаційних технологій в освіті, спрямованого на розвиток цифрової компетентності освітян для професійної діяльності.

4. Достовірність та обґрунтованість отриманих результатів та запропонованих автором рішень, висновків, рекомендацій. Дисертація за характером і змістом розкритих питань є новітнім комплексним та системним дослідженням проблеми формування естетичної компетентності майбутніх бакалаврів з професійної освіти в процесі вивчення фахових дисциплін, а результатом його є теоретичне обґрунтування та експериментальна перевірка методики формування естетичної компетентності майбутніх бакалаврів з професійної освіти в процесі вивчення фахових дисциплін. Висновки та рекомендації аргументовано результатами власних досліджень, вони відповідають меті та поставленим завданням дослідження.

5. Наукова новизна основних результатів дослідження. У дисертації *вперше*: розроблено та експериментально перевірено методику формування естетичної компетентності майбутніх бакалаврів з професійної освіти в процесі вивчення фахових дисциплін; обґрунтовано домінуючі педагогічні умови формування естетичної компетентності майбутніх педагогів (використання культурного контексту фахових дисциплін; використання міжпредметних зв'язків під час вивчення фахових дисциплін; наочність і мультимедійність освітнього контенту; використання інтерактивних технологій і творчих методів навчання; співпраця з фахівцями, діяльність яких має естетичну складову); окреслено критерії, рівні та показники сформованості естетичної компетентності майбутніх бакалаврів; побудовано модель формування естетичної компетентності майбутніх бакалаврів з професійної освіти в процесі вивчення фахових дисциплін; *уточнено*: зміст сутності понять «естетична компетентність студентів університетів» та «формування естетичної компетентності студентів університетів»; *удосконалено*: зміст та організацію освітнього процесу формування естетичної компетентності майбутніх бакалаврів з професійної освіти

в процесі вивчення фахових дисциплін; *подальшого розвитку дістали*: теоретичні засади і практичні аспекти методики формування естетичної компетентності майбутніх бакалаврів з професійної освіти у процесі вивчення фахових дисциплін.

6. Практична цінність результатів дослідження та їх впровадження полягає в упровадженні в освітній процес університетів методики реалізації педагогічних умов під час формування естетичної компетентності студентів у процесі вивчення фахових дисциплін, зокрема форми (проблемні лекції, міждисциплінарні мінілекції, онлайн-лекції, лекції-дискусії з візуальною аналітикою, інтерактивні заняття, рольові та ділові ігри, міждисциплінарні практикуми, творчі курси; самостійна креативна робота, інтерв'ю-самопрезентація, гостьові майстер-класи, міждисциплінарний хаб, інтерактивний хакатон, фестиваль освітнього відео), методи (творчі, проблемно-пошукові методи, кейс-метод, діалог-кейс, мультимедійний кейс, кейс-симуляція, «мозковий штурм», робота в групах, робота в парах, індивідуальні есе, рефлексія, сторітелінг, драматизація, візуальне моделювання, відеовізитівка, фотоколаж, аудіовізуальний монтаж), технології (проектна, проблемного навчання, тренінгова, контекстова, імітаційно-ігрова, інтерактивні), засоби (інтернет-ресурси, мультимедіа, онлайн-платформи, візуальні постери, ментальні карти, візуальні колажі, інфографіка, віртуальні екскурсії, відеоматеріали (фільми, анімація, відеоролики, віртуальні тури, 3D-моделі, мультимедійні презентації), візуальні симуляції, AR/VR-застосунки, онлайн-дизайн редактори, засоби цифрового мистецтва (графіка, диджиталарт, фотоколаж), відеоінструкція; анімаційна лекція; артпрезентація; навчальний комікс; подкаст з візуальним супроводом, інфографіка, скрайбінг, мультиплікація, відеоесе, кліп, сторіборд відео тощо).

7. Перелік наукових праць, які відображають основні результати дисертації. Основні положення дисертації викладено у 10 наукових працях, з яких 4 статті у наукових виданнях, включених до Переліку наукових фахових видань України, стаття у науковому виданні іншої держави, 5 тез наукових доповідей.

Статті у наукових виданнях, включених до Переліку наукових фахових видань України

1. Лю Цін, Васюк О. Формування естетичної компетентності у студентів закладів вищої освіти України як психолого-педагогічна проблема. Наукові інновації та передові технології. Серія «Педагогіка». 2024. № 8(36). С. 1242–1256. *(Лю Цін здійснено аналіз наукових періоджерел та їх узагальнення. Васюк О. сформульовано вступну частину та висновки).*

2. Лю Цін. Педагогічні умови формування естетичної компетентності майбутніх педагогів засобами фахових дисциплін. Перспективи та інновації науки. Серія «Педагогіка». 2025. Вип. 1 (47). С. 676–692.

3. Лю Цін. Методичні аспекти формування естетичної компетентності майбутніх бакалаврів з професійної освіти у процесі вивчення фахових дисциплін. Педагогічна Академія: наукові записки. 2025. № 18.

4. Qing Liu. Synergy of aesthetics and professionalism: integration of artistic and value orientations into the university educational process. Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді. 2025. Вип. 29. Кн. 2. С. 178–190.

Стаття у науковому виданні іншої держави

5. Kostolovych M., Orshanskyi L., Liu Q., Imber V., Sabat N. The importance of information technologies for the formation of digital awareness of educators. Revista Eduweb. 2025. № 19 (3). P. 215–235. *(Kostolovych M. проаналізовано міжнародні програми та ініціативи, спрямовані на розвиток цифрового суспільства в усіх сферах життя в усьому світі, та показано інтеграцію інформаційних технологій у освіту. Orshanskyi L. доведено важливість використання інноваційних технологій для формування професійної компетентності освітян та використання у професійній діяльності. Лю Ціном здійснено*

огляд літератури та теоретичний аналіз використання інформаційних технологій в освіті, спрямованого на розвиток цифрової компетентності освітян для професійної діяльності. *Imber V. підібрано та обґрунтовано методологію та матеріали дослідження. Sabat N. здійснено аналіз результатів експериментальної перевірки методичного забезпечення підготовки викладачів до впровадження інформаційних технологій).*

Тези наукових доповідей

6. Liu Qing. Implementing Aesthetic Ability Development Strategies in Classroom Teaching. International Symposium on International Education, Technology and Management 2023, West Covina, California, May 17–19, 2023. West Covina, California, 2023. P. 352–366.

7. **Лю Цін**, Васюк О. В. Сутність поняття «естетична компетентність». Сучасні соціокультурні трансформації: медіа, мова, комунікації: Міжнародна науково-практична конференція, м. Київ, 15 лютого 2024 року: тези доповіді. Київ, 2024. С. 107–108. *(Лю Ціном досліджено сутність поняття «естетична компетентність». Васюк О. В. сформульовано висновки).*

8. **Лю Цін**, Васюк О. В. Формування естетичної компетентності студентів університетів як психолого-педагогічна проблема. Україна та світ в умовах російської збройної інтервенції: Міжнародна науково-практична конференція, м. Київ, 6 червня 2024 року: тези доповіді. Київ, 2024. С. 333–335. *(Лю Ціном досліджено формування естетичної компетентності студентів університетів як психолого-педагогічна проблема. Васюк О. В. сформульовано висновки).*

9. Лю Цін. Естетизація освітнього середовища як умова формування естетичної компетентності. Міжнародна і міжкультурна комунікація у формуванні іміджу України: стратегії розвитку: Міжнародна науково-практична конференція, м. Київ, 01 травня 2025 року: тези доповіді. Київ, 2025. С. 132–133.

10. Лю Цін. Методологічні підходи формування естетичної компетентності студентів. Scientific Research: Emerging Theories and Practical Breakthroughs: 1st International Scientific and Practical Conference, Edinburgh, Scotland, July 28–30, 2025. Edinburgh, Scotland, 2025. P. 98–101.

8. Апробація основних результатів дослідження. Основні положення та висновки дослідження обговорювалися на: Міжнародній конференції «International Symposium on International Education, Technology and Management» (м. Вест-Ковіна, Каліфорнія, США, 2023). Міжнародній науково-практичній конференції «Сучасні соціокультурні трансформації: медіа, мова, комунікації» (м. Київ, 2024 р.); Міжнародній науково-практичній конференції «Україна та світ в умовах російської збройної інтервенції» (м. Київ, 2024 р.); Міжнародній науково-практичній конференції «Міжнародна і міжкультурна комунікація у формуванні іміджу України: стратегії розвитку» (м. Київ, 2025 р.); Міжнародній науково-практичній конференції «Emerging Theories and Practical Breakthroughs» (м. Единбург, Шотландія, 2025 р.).

Ухвалили:

Дисертація здобувача ступеня доктора філософії Лю Ціна на тему: «Формування естетичної компетентності студентів університетів у процесі вивчення фахових дисциплін» є завершеною кваліфікаційною науковою працею, в якій вирішено конкретне наукове завдання, яке полягає в теоретичному обґрунтуванні та експериментальній перевірці методики формування естетичної компетентності майбутніх бакалаврів з професійної освіти в процесі вивчення фахових дисциплін, що має істотне значення для галузі знань «Освіта/Педагогіка».

Дисертація відповідає вимогам наказу Міністерства освіти і науки України № 40 від 12 січня 2017 року «Про затвердження вимог до оформлення дисертації», Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 року.

З урахуванням наукової зрілості та професійних якостей здобувача Лю Ціна дисертація на тему: «Формування естетичної компетентності студентів університетів у процесі вивчення фахових дисциплін» рекомендується для подання до розгляду та захисту у разовій спеціалізованій вченій раді на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки» галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка».

Експерти:

**Професор кафедри управління
та освітніх технологій
Національного університету біоресурсів
і природокористування України,
доктор педагогічних наук, професор**

Наталія ГРЕЧАНИК

**Професор кафедри педагогіки
Національного університету біоресурсів
і природокористування України,
доктор педагогічних наук, професор**

Валентина МІРОШНІЧЕНКО

**Відповідальний за атестацію здобувачів
вищої освіти ступеня доктора філософії**

Сергій БОЯРЧУК